EIA စနစ်အကြောင်း ခြုံငုံဖော်ပြချက်

EIA အတွက် ဥပဒေမူဘောင်ကို ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ(၂၉)ရက်နေ့တွင်စတင် အာဏာသက်ရောက်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၆၁၆/၂၀၁၅ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတွင် သတ်မှတ်ပေးထားပါသည်။

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၆၁၆/၂၀၁၅ တွင် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်း (EIA) လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ခုလုံးကို ဖော်ပြထားရာ၊ စည်းကမ်းချက်များ၊ လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အကျိုးဆက်စပ်သူများ၏တာဝန်များ စသည်တို့ကို အစိပ်ပိုင်းဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

EIA လုပ်ငန်းစဉ်တွင် စီမံကိန်း၏ အရွယ်အစားနှင့် ထိခိုက်နိုင်မှုကို မူတည်လျက်၊ ကနဦးပတ်ဝန်းကျင် ဆန်းစစ်ခြင်း (IEE) ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည့် စီမံကိန်းအမျိုးအစား၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်း (EIA) ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည့် စီမံကိန်းအမျိုးအစားနှင့် မည်သည့်ဆန်းစစ်မှုမျှပြုလုပ်ရန် မလိုအပ်သည့် စီမံကိန်းအမျိုးအစားဟူ၍ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသည်။

ပထမဆုံးအဆင့်အနေဖြင့် စီမံကိန်းဆောင်ရွက်သူသည် စီမံကိန်းအကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်များနှင့် ဖြစ်နိုင်သော သက်ရောက်မှုများပါဝင်သည့် 'စီမံကိန်းအဆိုပြုလွှာ (PP)'ကို ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်သွင်းရပါမည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာနသည် အဆိုပါစီမံကိန်းအဆိုပြုလွှာကို အခြေခံကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုများ၏ သိသာထင်ရှားမှုကို မူတည်၍ 'ပဏာမစိစစ်ခြင်း(screening)' ပြုလုပ်ပါသည်။

MONREC တွင် လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရယူပြီးသော တတိယအဖွဲ့အစည်းမှသာ EIAအစီရင်ခံစာ ပြုစုတင်ပြခြင်းအား ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

EIA ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည့် စီမံကိန်းများအတွက် စီမံကိန်းဆောင်ရွက်သူသည် EIA လေ့လာမည့် အကြောင်းအရာများနှင့် နယ်ပယ်အတိုင်းအတာတို့ကို အဆိုပြု ဖော်ပြထားသော 'တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားများ(TOR)' နှင့် 'နယ်ပယ်အတိုင်းအတာ သတ်မှတ်ခြင်းအစီရင်ခံစာ (Scoping Report) 'တို့ကို တင်ပြရန် လိုအပ်ပါသည်။

'အများပြည်သူနှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း (Public Consultation)' လုပ်ငန်းကိုလည်း အချိန်ကိုက်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

စီမံကိန်းဆောင်ရွက်သူသည် လိုအပ်သော လေ့လာမှုများကို ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် TOR ကို အခြေခံလျက် 'ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းအစီရင်ခံစာ (EIA Report) နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် (EMP) 'တို့ကို မူကြမ်းပြင်ဆင်ရပါမည်။

စီမံကိန်းဆောင်ရွက်သူသည် 'အများပြည်သူနှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း' လုပ်ငန်းကို ထပ်မံဆောင်ရွက်ရပါမည်။ အများပြည်သူနှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ခဲ့သူများထံမှ အကြံပြုချက်များကို အခြေခံ၍ မူကြမ်းပြုစုထားသော EIA အစီရင်ခံစာနှင့် EMP အစီအစဉ်တို့ကို မွမ်းမံရပါမည်။

သက်ဆိုင်သည့် ဝန်ကြီးဌာနများမှကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများပါဝင်သည့် 'ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းအစီရင်ခံစာ စိစစ်သုံးသပ်ရေးအဖွဲ့'က အစီရင်ခံစာကို စိစစ်အကဲဖြတ်ပါမည်။ ဝန်ကြီးသည် ယင်းကော်မတီ၏ အကြံပြုချက်များကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအား အတည်ပြုရန် သင့်မသင့်ကို ဆုံးဖြတ်ပါသည်။ စီမံကိန်းကို အတည်ပြုပါက ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဦးစီးဌာနသည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် စည်းကမ်းချက်များပါဝင်သော'ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု သက်သေခံလက်မှတ် (ECC) ' ကို ထုတ်ပေးပါမည်။

IEE ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည့် စီမံကိန်းများအတွက် 'ကနဦးပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်ခြင်း (IEE)' အစီရင်ခံစာနှင့် 'ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်(EMP)'တို့ကို ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရန်လိုအပ်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာနသည် စီမံကိန်းဆောင်ရွက်သူ၏ တင်ပြချက်များကို စိစစ်သုံးသပ်၍ အကဲဖြတ်ပါမည်။ အများပြည်သူနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုလည်း ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

EIA လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၏ လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်

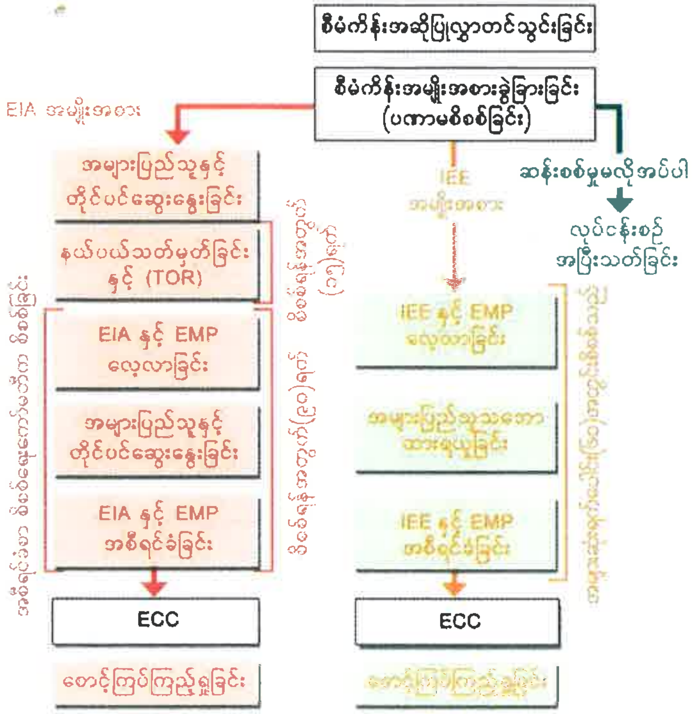

မှတ်ချက် - အထက်ပါအချိန်ဇယားမှာ ECD က နည်းပညာပိုင်းစိစစ်ရန်သာဖြစ်ပြီး၊ စီမံကိန်းဆောင်ရွက်သူက ပြုလုပ်ပေးရမည့် လုပ်ငန်းများအတွက် အချိန်ကာလ မပါဝင်သေးပါ။

စီမံကိန်းအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း (ပဏာမစိစစ်ခြင်း)

အဆိုပြုလာသော **စီမံကိန်းများကို** EIA လုပ်ရမည့်စီမံကိန်း၊ IEE လုပ်ရမည့်စီမံကိန်း သို့မဟုတ် ဆန်းစစ်မှုပြုလုပ်ရန် မလိုအပ်သည့် စီမံကိန်းအဖြစ် အမျိုးအစားခွဲခြားသည်။

EIA ပြုလုပ်ရမည့် စီမံကိန်း	သိသာထင်ရှားသော ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများဖြစ်ရန် အလားအလာရှိသည့် စီမံကိန်း
IEE ပြုလုပ်ရမည့် စီမံကိန်း	ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှု အနည်းငယ် ဖြစ်စေနိုင်သည့် စီမံကိန်း
ဆန်းစစ်မှုပြုလုပ်ရန် မလိုသော စီမံကိန်း	လစ်လျူရှုနိုင်သော သက်ရောက်မှုများသာ ဖြစ်စေနိုင်သည့် စီမံကိန်း

EIA ပြုလုပ်ရမည့် အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းများသည် EIA လုပ်ငန်းစဉ် အပြည့်အစုံကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရပါမည်။ IEE ပြုလုပ်ရမည့် အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းများသည် ပိုမိုရိုးရှင်းသော လုပ်ငန်းစဉ်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရပါမည်။
ဆန်းစစ်မှု ပြုလုပ်ရန် မလိုသော စီမံကိန်းများသည် မည်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်မျှ ဆောင်ရွက်ရန် မလိုအပ်ပါ။

ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းများ

စီမံကိန်းအဆိုပြုသူ ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း စီမံကိန်းအတွက်ဝေ တိုင်းတာခြင်း၊ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲခြင်း၊ ဖော်ဆောင်ခြင်း၊ အကြိုတည်ဆောက်ခြင်း၊ တည်ဆောက်ခြင်း လည်ပတ်ခြင်း၊ ပိတ်သိမ်းခြင်းနှင့် ပိတ်သိမ်းပြီးနောက်ပိုင်းအပါအဝင် စီမံကိန်းသို့မဟုတ် စီမံကိန်း တစ်ရပ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက်ရန် ကြံရွယ်သည့် သို့မဟုတ် အစပျိုးဆောင်ရွက်ထားသည့် အများပြ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ ပုဂ္ဂိုလ်သို့မဟုတ်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပြီး ယင်းစီမံကိန်းဆောင်ရွက်နေ ဖြစ်ခဲ့သူ သို့မဟုတ် ပိုင်ရှင်တစ်ဦးရရှိနိုင်သော ငွေရေးကြေးရေးသို့မဟုတ် အခြားအခွင့်ရေးတစ် သည့် သို့မဟုတ် ရရှိနိုင်သည့် သို့မဟုတ် ယင်းသို့ရရှိရန် မျှော်လင့်နိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်သို့မဟုတ် အ ကိုဆိုသည်။

စီမံကိန်းအဆိုပြုလွှာ ဆိုသည်မှာ စီမံကိန်းအဆိုပြုသူက ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်သည့် စီမံကိန် အစပျိုးဆောင်ရွက်ထားသည့် စီမံကိန်းကို တိုးချဲ့ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဓိကလက္ခဏာများနှင့် သိ သို့မဟုတ် ကြိုတင်သိမြင်နိုင်သော ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများအပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာ အသေးစိ အလက်များ အတိအကျကို ဝန်ကြီးဌာန၏သတ်မှတ်ချက်၊ လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ် ပုံစံ၊ အကြောင်းအရာတို့ဖြင့် ရေးသားတင်ပြသည့် အဆိုပြုလွှာကိုဆိုသည်။

စီမံကိန်းအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း (ပဏာမစိစစ်ခြင်း) ဆိုသည်မှာ အဆိုပြုလာသော စီမံကိန်းများ တို့၏ အရွယ်အစားနှင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သော ထိခိုက်မှု၏ သိသာထင်ရှားမှုတို့ကို မူတည်၍ EIA ပြု စီမံကိန်း သို့မဟုတ် IEE ပြုလုပ်ရမည့် စီမံကိန်းသို့မဟုတ် မည်သည့်ဆန်းစစ်မှုမျှ ပြုလုပ်ရန် မလ စီမံကိန်းဟူ၍အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်းဖြစ်သည်။

တာဝန်နှင့်ဝတ္တရား (TOR) ဆိုသည်မှာ စီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊ လေ့လာရမည့်ရှုထောင့်များ စေ့ရေးနည်းလမ်းများ၊ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေး အစီအစဉ်စသည်တို့ကို ဖော်ပြထားပြီး ပတ်ဝန်းက ခြင်းအတွက် ဒီဇိုင်းရေးဆွဲထားသော စာရွက်စာတမ်းဖြစ်သည်၊ နယ်ပယ်အတိုင်းအတာ သတ အစီရင်ခံစာကို အခြေခံ၍ TOR ကို ပြုစုရသည်။

နယ်ပယ်အတိုင်းအတာသတ်မှတ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းအတွက် တစ်ရပ်၏ ဖြစ်နိုင်သော ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အနုစိတ်လေ့လာဆန်းစစ်ရန်၊ လိုအပ်သေ အလက်များကို စုစည်းကောက်ယူရန်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းအစီရင်ခံစာ **တစ်စေ ရေးအတွက်** လုပ်ငန်းတာဝန်များ ပြုစုရန် EIA Procedure၏ အခန်း ၅ တွင် ပြဌာန်းထားသည့်အတိုင် အတိုင်းအတာ သတ်မှတ်ခြင်းဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကိုဆိုသည်။

EIA အစီရင်ခံစာ ဆိုသည်မှာ EIA Procedure အပိုဒ် ၆၃ ပါ သတ်မှတ်ချက်နှင့် အညီ အဆိုပြ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ဝန်ဆောင်မှု သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခုခု၏ ဆက်စပ်သက်ရောက်မှုများ ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ ကို စနစ်တကျ ဆန်းစစ်ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ အခြားနည်းဆောင်ရွ ကိစ္စရပ်များကို စနစ်တကျ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများကို လျော့ချရန် သင့်လ ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှု အစီအစဉ်တို့ ပါဝင်သည့် ပတ်ဝန်းကျ ဆန်းစစ်ရန်လိုအပ်သည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုခု၏ အစီရင်ခံစာကိုဆိုသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ် (EMP) ဆိုသည်မှာ EIA/IEE ပြုလုပ်သည့် အချိန်တွင် တပြိုင် ပြုစုရပြီး၊ လျော့ပါးစေရေးနည်းလမ်းများနှင့် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေးလုပ်ငန်းများ၏ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိမှု များဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်နှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ဖော်ပြထားသည့် သီးခြားစာရွက်စာ ဖြစ်သည်၊ လိုအပ်ပါက စီမံကိန်းပိတ်သိမ်းခြင်း အစီအစဉ်ကိုလည်း ထည့်သွင်းဖော်ပြရပါသည်။

ကနဦးပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်ခြင်း (IEE)အစီရင်ခံစာ ဆိုသည်မှာ EIA Procedure အပိုဒ် ၃၆ ပါ သ နှင့်အညီအဆိုပြုစီမံကိန်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဝန်ဆောင်မှု သို့မဟုတ် လုပ်ဆောင်မှုတစ်ခုခု၏ ဆ ရောက်မှုများ အပါအဝင် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများကို စနစ်တကျ ဆန်းစစ်ဖော်ထုတ်သတ် စီမံကိန်း၏ ဆောင်ရွက်နိုင်သော အခြားနည်းလမ်းများကို စနစ်တကျဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဆိုးကျိုးသ မှုများကိုလျော့ချရန် သင့်လျော်သည့် ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် အစီအစဉ်တို့ပါဝင်သည့် ကနဦး ပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်ရန် လိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အစီရင်ခံစာကိုဆိုသည်။

အများပြည်သူနှင့်တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်းကို EIA/IEE ပြုလုပ်ရမည့် စီမံကိန်းများ၏ နယ်ပယ်သတ်မှ EIA/IEE/EMP အစီရင်ခံစာမူကြမ်းပြုစုသည့် အဆင့်များတွင် အစိုးရဌာနများ၊ NGOs များ၊ ဒေ များစသည့် သက်ဆိုင်ရာအကျိုးဆက်စပ်သူများ ပါဝင်စေလျက် စီမံကိန်းဆောင်ရွက်သူက ဆောင်ရွ

ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှု ဆန်းစစ်ခြင်းအစီရင်ခံစာစိစစ်သုံးသပ်ရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ နည်းဥပဒေ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်း အစီရင်ခံစာတစ်ရပ်အပေါ် စိစစ်သုံးသပ်၍ သဘောထာ သို့မဟုတ် ထောက်ခံချက်ပေးရန် ဝန်ကြီးဌာနကသက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ သူများဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ကိုဆိုသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ လိုက်နာဆောင်ရွက်မှုသက်သေခံလက်မှတ် (ECC)ဆိုသည် ပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်ခြင်းအစီရင်ခံစာ သို့မဟုတ် ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုဆန်းစစ်ခြင်းအစီရင်ခံစာ ပတ်ဝန်းကျင်စီမံခန့်ခွဲမှုအစီအစဉ်ကိုအတည်ပြုကြောင်း ဝန်ကြီးဌာနက တရားဝင်ထုတ်ပေးသော ကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များ ပါဝင်သည့် လက်မှတ်ကိုဆိုသည်။

စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်းကို ECC ထုတ်ပေးပြီးနောက်၊ တည်ဆောက်ရေးနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်သ များတွင် ဆောင်ရွက်ရသည်။